

УДК 373.2
П24

Серія «Заклад дошкільної освіти. Вихователю»
Заснована 2018 року

Педан М. В.

П24 Організація освітнього процесу від вересня до травня. 3-й рік життя. Частина 1 / М. В. Педан — 2-ге вид., перероблене, доповнене — Х. : ВГ «Основа», 2018. — 208 с., табл. — (Серія «Заклад дошкільної освіти. Вихователю»).

ISBN 978-617-00-3428-1.

Посібник містить орієнтовне планування організації життєдіяльності дітей третього року життя за блочно-тематичним принципом. Наведено перспективне планування на весь навчальний рік та планування занять за такими освітніми лініями: «Дитина в соціумі», «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування», «Сенсорний розвиток», «Ознайомлення з природним довкіллям», «Художньо-продуктивна діяльність». Також уміщено циклограми трудової, ігрової, дослідно-експериментальної діяльності дітей, спостережень, на основі яких педагоги можуть складати календарні плани. Запропоновані розробки до планування є універсальними, відповідають змісту Базового компонента дошкільної освіти та вимогам чинних програм, зокрема, «Дитина» та «Українське дошкілля». Видання рекомендоване вихователям дітей третього року життя закладів дошкільної освіти.

УДК 373.2

ISBN 978-617-00-3428-1

© Педан М. В., 2018

© ТОВ «Видавнича група “Основа”», 2018

ЗМІСТ

Передмова	5
Перспективне планування життєдіяльності дітей третього року життя	7
Вересень	8
Тема блоку «Мій садочок — рідний дім» (I, II тиждень) . . .	10
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	10
Ознайомлення із соціумом	14
Ознайомлення з природним довкіллям	17
Сенсорний розвиток	20
Художньо-продуктивна діяльність	26
Тема блоку «Осінь у гості завітала» (III, IV тиждень)	31
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	31
Ознайомлення із соціумом	36
Ознайомлення з природним довкіллям	38
Сенсорний розвиток	41
Художньо-продуктивна діяльність	46
Циклограма спостережень	52
Циклограма дослідно-експериментальної діяльності	54
Циклограма трудової діяльності	55
Циклограма рухливих ігор	56
Жовтень	58
Тема блоку «Золота осінь» (I, II тиждень)	60
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	60
Ознайомлення із соціумом	65
Ознайомлення з природним довкіллям	67
Сенсорний розвиток	70
Художньо-продуктивна діяльність	75
Тема блоку «Я люблю свою родину» (III, IV тиждень)	80
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	80
Ознайомлення із соціумом	85
Ознайомлення з природним довкіллям	89
Сенсорний розвиток	92
Художньо-продуктивна діяльність	97
Циклограма спостережень	103

Циклограма дослідно-експериментальної діяльності . . .	105
Циклограма трудової діяльності	106
Циклограма рухливих ігор	107
Листопад	109
Тема блоку «У бабусі на подвір'ї» (I, II тиждень)	111
Розвиток мовлення і культура	
мовленнєвого спілкування	111
Ознайомлення із соціумом	115
Ознайомлення з природним довкіллям	117
Сенсорний розвиток	118
Художньо-продуктивна діяльність	121
Тема блоку «Іграшки — наші друзі» (III, IV тиждень)	127
Розвиток мовлення і культура	
мовленнєвого спілкування	127
Ознайомлення із соціумом	133
Ознайомлення з природним довкіллям	136
Сенсорний розвиток	140
Художньо-продуктивна діяльність	145
Циклограма спостережень	151
Циклограма дослідно-експериментальної діяльності	153
Циклограма трудової діяльності	154
Циклограма рухливих ігор	155
Грудень	157
Тема блоку «У гості до лісових звірят» (I, II тиждень)	159
Розвиток мовлення і культура	
мовленнєвого спілкування	159
Ознайомлення із соціумом	164
Ознайомлення з природним довкіллям	167
Сенсорний розвиток	171
Художньо-продуктивна діяльність	177
Тема блоку «Ой, прийшла до нас зима» (III, IV тиждень)	183
Розвиток мовлення і культура	
мовленнєвого спілкування	183
Ознайомлення із соціумом	187
Ознайомлення з природним довкіллям	189
Сенсорний розвиток	192
Художньо-продуктивна діяльність	198
Циклограма спостережень	203
Циклограма дослідно-експериментальної діяльності	205
Циклограма трудової діяльності	206
Циклограма рухливих ігор	207

ПЕРЕДМОВА

Мета дошкільної ланки, на сучасному етапі розвитку суспільства, полягає у «забезпеченні гармонійного розвитку особистості дитини, її фізичного і психічного здоров'я, виховання ціннісного ставлення до природного й соціального довкілля, до самої себе, формування механізмів соціальної адаптації...» Реалізація цієї мети вимагає від педагогів закладів дошкільної освіти оновлених підходів до визначення змісту освіти та форм організації життєдіяльності дошкільників. Крім того, освітній процес здійснюється в умовах варіативності програм, їхнього вибору. Постає проблема якісного планування та організації життєдіяльності дітей відповідно до сучасних підходів та вимог чинних програм. Кожна з програм має свої концептуальні засади, особливості, структуру. Водночас незмінними залишаються методичні підходи до організації різних напрямів розвитку дитини-дошкільника, форми та методи роботи, режим дня тощо. Важливою умовою ефективності освітнього процесу є раціональне перспективне та календарне планування, що допомагає педагогові якісно організувати різні форми спеціально організованої та самостійної діяльності дітей протягом дня. Особливої підготовки вихователя завжди потребувало заняття.

Посібник містить перспективне планування життєдіяльності за блочно-тематичним принципом у групі третього року життя. Згідно з перспективним планом розроблено планування занять за такими освітніми лініями: «Дитина в соціумі», «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування і культура мовленнєвого спілкування», «Логіко-математичний розвиток», «Ознайомлення з природним довкіллям», «Художньо-продуктивна діяльність». А також розміщено циклограми трудової, ігрової, дослідно-експериментальної діяльності дітей, циклограми спостережень на навчальний рік. Згідно з циклограмами вихователь може планувати та здійснювати

ці види організації життєдіяльності дошкільників протягом дня. Незмінно актуальними залишаються завдання соціально-морального, емоційно-ціннісного, креативного розвитку, незалежно від того виокремлені вони в програмі чи ні. Запропоновані розробки містять завдання для реалізації цих ліній розвитку через інтеграцію в різні види діяльності дошкільників. Розроблені підходи до планування є універсальними, відповідають змісту Базового компонента дошкільної освіти та вимогам чинних програм, зокрема «Дитина» та «Українське дошкілля».

Розробки занять скомпоновано за напрямками розвитку дитини й темами блоку. Кожен вихователь матиме можливість скористатися ними для укладання календарного плану відповідно до розкладу занять безпосередньо у своїй групі.

ПЕРСПЕКТИВНЕ ПЛАНУВАННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ

Розподіл тем на навчальний рік

№ з/п	Місяць	Блок	Тема блоку
1	Вересень	I	Мій садочок — рідний дім
		II	Осінь у гості завітала
2	Жовтень	I	Золота осінь
		II	Я люблю свою родину
3	Листопад	I	У бабусі на подвір'ї
		II	Іграшки — наші друзі
4	Грудень	I	У гості до лісових звірят
		II	Ой, прийшла до нас зима
5	Січень	I	Виховані малюки
		II	Птахи на нашому подвір'ї
6	Лютий	I	Про тебе самого
		II	Я пізнаю довкілля
7	Березень	I	Ми маленькі українці
		II	А вже весна, а вже красна!
8	Квітень	I	Транспорт
		II	Мозаїка професій
9	Травень	I	Рослини — зелене диво
		II	Дивовижний світ комах

ВЕРЕСЕНЬ

Орієнтовне перспективне планування освітнього процесу

День тижня	Тема блоку «Мій садочок — рідний дім»			Тема блоку «Осінь у гості завітала»	
	I тиждень	II тиждень	III тиждень	IV тиждень	
Понеділок	<p>1. Ознайомлення із соціумом Тема. Добрий ранок, я прийшов!</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література) Тема. Читання вірша І. Блажкевич «У дитячому садку»</p>	<p>1. Ознайомлення із соціумом Тема. Наша група</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література) Тема. Читання вірша М. Познанської «Новачок Тарас»</p>	<p>1. Ознайомлення із соціумом Тема. Взуємо ми чобітки</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література) Тема. Читання казки «Ріпка»</p>	<p>1. Ознайомлення із соціумом Тема. Вихователька-матуся</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література) Тема. Обігрування твору Г. Чубай «Хмарка ішла на іменини»</p>	
Вівторок	<p>1. Сенсорний розвиток Тема. Чарівні мотрійки</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Тема. Пензлик вміє малювати</p> <p>3. Здоров'я та фізичний розвиток</p>	<p>1. Сенсорний розвиток Тема. Подарунки від ведмедика</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Тема. Намистинки</p> <p>3. Здоров'я та фізичний розвиток</p>	<p>1. Сенсорний розвиток Тема. Мотрійки в гості завітали</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Тема. Чарівниця осінь</p> <p>3. Здоров'я та фізичний розвиток</p>	<p>1. Сенсорний розвиток Тема. Що нам осінь принесла</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (малювання) Тема. Колочки для їжачка</p> <p>3. Здоров'я та фізичний розвиток</p>	

День тижня	Тема блоку «Мій садочок — рідний дім»	Тема блоку «Осінь у гості завітала»
Середа	<p>I тиждень</p> <p>1. Ознайомлення з природним довкіллям Тема. Квіти в груповій кімнаті</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування Тема. Наш улюблений садок</p>	<p>II тиждень</p> <p>1. Ознайомлення з природним довкіллям Тема. Мешканці озера</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування Тема. Розглядання картини «Лялька Маврічка грається»</p>
Четвер	<p>I тиждень</p> <p>1. Сенсорний розвиток Тема. Веселі олівці</p> <p>2. Здоров'я та фізичний розвиток</p>	<p>III тиждень</p> <p>1. Сенсорний розвиток Тема. Прокоти фігуру</p> <p>2. Здоров'я та фізичний розвиток</p>
П'ятниця	<p>I тиждень</p> <p>1. Художньо-продуктивна діяльність (музика)</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (ліплення) Тема. Що вміє пластилін</p>	<p>IV тиждень</p> <p>1. Ознайомлення з природним довкіллям Тема. Кошик з фруктами</p> <p>2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування Тема. Приготуємо смачний обід</p>
	<p>II тиждень</p> <p>1. Художньо-продуктивна діяльність (музика)</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (аплікація) Тема. Наведемо всюди лад</p>	<p>III тиждень</p> <p>1. Сенсорний розвиток Тема. Парканчик для фруктового саду (конструювання)</p> <p>2. Здоров'я та фізичний розвиток</p>
		<p>IV тиждень</p> <p>1. Художньо-продуктивна діяльність (музика)</p> <p>2. Художньо-продуктивна діяльність (аплікація) Тема. Осінь, осінь — лист жовтіє</p>

ТЕМА БЛОКУ «МІЙ САДОЧОК — РІДНИЙ ДІМ» (I, II ТИЖДЕНЬ)

Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування

Тема. Читання вірша І. Блажкевич «У дитячому садку» (художня література)

Мета: учити дітей уважно слухати вірш, відповідати на запитання вихователя; стимулювати дітей до словесного означення власного емоційного ставлення до героя твору; формувати навички діалогічного мовлення; розвивати мовлення дітей, виразність, пізнавальний інтерес; виховувати в дітей комунікативні навички, увічливість, товариськість, інтерес до художнього твору.

Матеріал: вірш І. Блажкевич «У дитячому садку».

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

У групу прийшов новенький хлопчик-лялька Івасик.

Вихователь пропонує розповісти дітям, що є у їхній групі.

2. Читання вірша І. Блажкевич

У ДИТЯЧОМУ САДКУ
Наш Іванко в дитсадку —
Як барвінок у вінку,
А навколо нього друзі,
Як весною квіти в лузі.
Завели швидкий танок,
Звеселили дитсадок.

3. Бесіда за змістом вірша

- Куди прийшов Іванко?
- А хто навколо нього в садку?
- Що роблять дітки в дитячому садку?
- Як ми граємося в дитячому садку?

4. Дидактична гра «Розкажемо ляльці Івасику про свою групу»

Мета: учити дітей орієнтуватися в приміщенні групи; розвивати зв'язне мовлення, активність, пам'ять; виховувати любов до своєї групи.

Матеріал: нова іграшка лялька-Івасик.

Хід гри

Вихователь повідомляє, що до них у групу прийшов новенький, пропонує ознайомити з приміщенням групи.

5. Пальчикова гра «Дружба».

Дружать у нашій групі дівчатка і хлопчики.

(Обхоплюють правою долонею ліву й погойдують у ритмі вірша.)

Ми подружимо, маленькі пальчики.

(Обхоплюють ліву долоню правою й похитують у ритмі вірша.)

Один, два, три, чотири, п'ять.

П'ять, чотири, три, два, один.

(З'єднують пальчики обох рук, починаючи з великого.)

Потім поєднують, починаючи з мізинця.)

6. Підсумок

— Як живеться діткам у дитячому садку?

— Що роблять діти у дитячому садку?

Тема. Наш улюблений садок

Мета: ознайомити дітей з приміщенням групової кімнати; розповісти про призначення таких приміщень, як їдальня, спальна кімната, туалетна кімната, ігровий куточок; учити дітей складати коротенькі речення із 2–3 слів про предмети, що знаходяться в кожній із цих кімнат; спонукати брати участь у бесіді, відповідати на запитання вихователя; збагачувати лексичний запас іменниками — назвами предметів побуту (*стіл, стілець, ліжка*) та предметами посуду (*тарілка, ложка, чашка*); вправляти дітей у вживанні прийменників (*за, на, під*) з іменниками та в утворенні множин іменників «один — багато» (*іграшка — іграшки, стіл — столи, лялька — ляльки, тарілка — тарілки*); розвивати мовлення дітей, пам'ять, мислення; виховувати дбайливе ставлення до майна групи.

Матеріал: іграшковий зайчик; вірш Г. Гриненко «Як в садочку нашому добре жити!»; колісанка «Ой коте сірий»; речі, що знаходяться в груповій кімнаті.

ХІД ЗАНЯТТЯ**1. Організаційний момент**

Вихователь приносить зайчика, пояснює дітям, що він новенький, соромиться, не знає, що є в груповій кімнаті. Вихователь пропонує дітям розповісти, як гарно в садочку, що є в групі.

2. Читання вірша Г. Гриненко

ЯК В САДОЧКУ НАШОМУ ДОБРЕ ЖИТИ!

Як в садочку нашому добре жити!

Між собою вміємо ми дружить.
 В нашім садочку,
 В ріднім гурточку
 Між собою вміємо ми дружить.

3. Екскурсія приміщенням групи

4. Дидактична вправа «Один — багато»

Мета: формувати в дітей уміння та навички утворювати множини іменників.

Матеріал: картинки із зображенням одного і декількох однакових предметів однієї групи (*наприклад, тварини, іграшки, посуд, меблі, одяг та ін.*).

Хід вправи

Вихователь показує дітям картинку із зображенням машини.

— Що це? (*Машина.*)

— На яких малюнках ще зображено машини?

Рекомендації. Картинки слід добирати залежно від того, іменники якої теми необхідно закріплювати. Також можна робити акцент на кількість іграшок, зображених на картинці: «один — багато».

5. Дидактична гра «Де сховався зайчик?»

Мета: учити дітей розуміти прийменникові конструкції.

Хід гри

Вихователь пропонує дитині заховати зайчика. Потім питає, куди малюк сховав зайчика, тим самим активізуючи його словник за темою.

6. Слухання фрагмента української народної пісні-колисанки «Ой коте сірий»

Ой коте сірий,
 Не ходи у сіни,
 Не валяй кружечків,
 Не з'їдай вершечків.

7. Підсумок

— Що є у нашому садочку?

— Як живуть діти у дитячому садочку?

Тема. Читання вірша М. Познанської «Новачок Тарас» (художня література)

Мета: спонукати дітей уважно слухати і свідомо сприймати вірш, відповідати на запитання вихователя; розвивати мовлення, увагу, логічне мислення, емоційний відгук на прослуханий текст; виховувати цікавість до художніх творів.

Матеріал: лялька Тарасик.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

Вихователь приносить дітям ляльку Тарасика.

Вихователь. Діти, Тарасик новенький. Він просить малят допомогти йому познайомитися з дітками та групою.

2. Читання вірша М. Познанської

НОВАЧОК ТАРАС
Ой, який хороший
Хлопчик є у нас!
В групі — наймолодший,
Звуть його Тарас.
Він в саду дитячим
Тільки перший раз.
Грається, не плаче
Новачок Тарас.

3. Бесіда за змістом вірша

- Як звуть хлопчика? Який він у групі?
- Коли він прийшов у дитячий садок?
- Як він поводиться? Як Тарасика називають?

4. Дидактична гра «Подорож кімнатою»

Мета: учити дітей орієнтуватися у приміщенні групи; розвивати зв'язне мовлення, пам'ять; виховувати любов до своєї групи.

Хід гри

Вихователь пропонує дітям ознайомити ляльку з приміщенням, називаючи кімнати (*роздягальня, групова, спальня, умивальня*). Якщо дітям важко, то вихователь називає кімнати, а діти повторюють та розповідають, що є в кожній із них.

5. Підсумок

- Хто сьогодні прийшов у дитячий садок уперше?
- Який Тарасик у групі?

Тема. Розглядання картини**«Лялька Марічка грається»**

Мета: допомогти дітям зрозуміти зміст картини, відповідати на запитання вихователя за її змістом; учити дітей брати активну участь у складанні колективної розповіді за змістом ілюстрації реченнями з 2–3 слів; формувати в дітей уміння робити узагальнення, базуючись на спостереженнях і зіставленнях; розповідати хто, що робить, хто який; розвивати зв'язне мовлення, мислення, пам'ять; виховувати товариськість, дбайливе ставлення до іграшок.

Матеріал: лялька Марічка, картина «Ми граємося», вірш М. Познанської «Моя ляля».

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

У гості до дітей завітала лялька Марічка.

Вихователь. Діти, пропоную вам привітатися з нею та познайомитися.

2. Читання вірша М. Познанської

МОЯ ЛЯЛЯ

Є ляля у мене, схожа на мене,
 Ну просто як менша сестричка моя:
 В обох нас — косички,
 В обох — круглі личка,
 І навіть всміхається ляля, як я.
 Однакові очі і в неї, і в мене;
 Однакові плаття: зелене й зелене.
 І в неї косинка, і в мене косинка,
 І навіть зовуть нас так само:
 Маринки.

3. Розглядання картини «Лялька Марічка грається»

- Кого ви бачите на картині?
- Що буде лялька Марічка?
- А що робить зайченятко?
- Для кого вони будують стіл та стільчик?

4. Дидактична гра «Що в мішечку»

Мета: учити дітей називати за описом знайомі іграшки.

Хід гри

Вихователь описує знайому іграшку: «Цю іграшку можна підкидати, котити. Що це?» (*М'ячик.*) Діти повинні відгадати, що заховано в мішечку.

5. Підсумок

- Чим граються діти у дитячому садку?
- Які іграшки у вас улюблені?

Ознайомлення із соціумом

Тема. Добрий ранок, я прийшов

Мета: формувати у дітей елементарне усвідомлення власного «Я»; учити орієнтуватися у визначенні протилежної статі; розвивати елементарні навички спілкування, увагу, пам'ять, мислення, спостережливість; виховувати організованість, повагу одне до одного.

Матеріал: лялька Тарас.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

Вихователь. Діти, до нас у групу прийшов новенький.

— Діти, хто до нас завітав — хлопчик чи дівчинка?

— Як ви здогадалися?

— Що потрібно зробити, коли до вас хтось прийшов?

Вихователь пропонує дітям познайомитися з хлопчиком Тарасом та назвати кожному своє ім'я.

2. Читання вірша Марії Познанської

НОВАЧОК ТАРАС

Ой, який хороший

Хлопчик є у нас!

В групі — наймолодший,

Звуть його Тарас.

Він в саду дитячим

Тільки перший раз.

Грається, не плаче

Новачок Тарас.

3. Бесіда за змістом вірша

— Який Тарас у групі? (*Наймолодший.*)

— Що він робить у дитячому садку?

— Як називають Тараса? (*Новачок.*)

— А кого в групі більше — хлопчиків чи дівчаток?

4. Ігрова вправа «Хлопчики й дівчатка»

Є в садочку хлопчики,

Хлопчики-молодчики.

Де ж ви, хлопці, покажіться!

Між собою подружіться!

Хлопчики рученьки вгору здіймають,

Хлопчики руками жваво махають.

(*Хлопчики виконують відповідні рухи.*)

Є дівчатка в нас маленькі.

Ой, вони такі гарненькі!

Ви, дівчатка, покажіться,

Між собою подружіться!

Дівчатка рученьки вгору здіймають,

Дівчатка руками жваво махають.

(*Дівчатка виконують відповідні рухи.*)

5. Підсумок

— Хто завітав до нас у групу?

— Як його звати?

— Як слід поводитися з новеньким хлопчиком?

Тема. Наша група

Мета: дати дітям уявлення про групову кімнату (*світла, простора, великі вікна*); у груповій кімнаті стоять столи і стільчики, за столами діти займаються, їдять, грають, розглядають книги; у групі — шафи з іграшками, куточок квітів, у якому багато квітів, є акваріум з рибками; дати уявлення про те, що діти роблять в умивальній кімнаті; розвивати активний словник дітей, увагу, спостережливість; виховувати дбайливе ставлення до речей.

Матеріал: обладнання групової кімнати, іграшки.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний момент

Вихователь. Діти, до нас завітала лялька Наталка. Вона хоче познайомитися з дітками, подивитися чим, ми займаємося, що робимо, як живемо у дитячому садку. Нумо покажемо їй нашу кімнату.

2. Екскурсія-огляд групової кімнати

— Кімната, у якій ми перебуваємо, називається груповою кімнатою. Тут діти грають з іграшками, займаються, снідають, обідають, вечеряють. Кімната простора, світла, тепла. Розгляньмо нашу кімнату та покажемо її ляльці Наталці.

Вихователь спонукає дітей відповідати на запитання.

— Оленко, скажи Наталці, як називається ось ця кімната. Так, це групова кімната. Скажи і ти, Дмитре, Іро!

Вихователь і діти підходять до шафи з іграшками.

— Наталко, подивися як багато іграшок у дітей! Діти, нумо скажемо ляльці Наталці, як вони називаються.

— Що це за іграшка, Петрику? Так, це м'ячик.

— А якого він кольору?

— А як можна з м'ячиком гратися? Так, м'ячик можна кидати, котити.

— Пропоную показати ляльці Наталці, як м'ячик котиться. Іди, Оленко, прокоти м'ячик у ворітця.

— Що м'ячик робить?

— Якої він форми?

— А це, що за іграшка?

— Так, це Петрушка.

3. Читання вірша І. Неходи

ПЕТРУШКА

Це — Петрушка... Та нічого,

Що пришитий ніс у нього.

Це для того він пришитий,

Щоб малих дітей смішити.